

sionen har haft til Behandling; jeg kan derfor fatte mig i høj Grad i Korthed.

Da Kommissionen begyndte sin Opgave, nøjedes den ikke med det Materiale, der forelaa, men der blev foretaget Henvendelser til Amtsstuerne i Landet for at faa alle den Art gamle Afgifter samlet og undersøgt. Og jeg tror nok at kunne sige, at vi nu med dette Lovforslag er paa Bunden af denne Sag. Ved Undersøgelsen af den skønnede Kommissionen først og fremmest over, hvad de gamle Afgifter indeholdt af skjulte Skatter, helt eller delvis, og hvad der var af mere privatretlig Art. De af dem, der indeholdt helt eller delvist Afgifter, der havde Karakter af Skatter, skulde jo bortfalde i Henhold til Loven om Ejendomsskyld af 15. Maj 1903; de derimod, der ikke indeholdt skjulte Skatter, blev taget under nærmere Behandling, og for saa vidt man fandt, at Yderne havde lidt Uskel, blev der taget Hensyn dertil ved Nedsættelser, som blev vurderet i hvert enkelt Tilfælde. Resten af Afgifterne skulde saa afløses ved en Slags Tvangsafløsning, der var meget lempelig for Yderne, idet den skulde foregaa gennem 60 Aar; efter at Afskrivningen havde fundet Sted, blev Afgiften kapitaliseret med 25, og af Kapitalbeløbet skulde der saa svares 4 pCt. Rente; hvoraf den $\frac{1}{2}$ pCt. blev betragtet som Afdrag. Der har været indvendt mod disse Nedsættelser og den foreslaaede afdragsvise Betaling, at det var for store Indrømmelser at gøre til Billighedshensynet, naar der ikke var noget juridisk Krav bag ved. Men dertil skal siges, at mange af de gamle Afgifter skyldes Misforstaaelse hos Embedsmændene; noget skyldes Vilkaarlighed og noget, at Arvefæsterne har haft svagere Modstandsevne ved forskellige Lejligheder. Her skal f. Eks. henpeges til for Frederiksborg Amts Vedkommende, at Rentekammeret uden at raadføre sig med Arvefæsterne uden videre forandrede Afgifterne, som de havde i Byg og Havre, til udelukkende Afgift i Havre, hvorved Byrden blev tungere. Det kan ligeledes anføres, at Høhovertafgiften ved forskellige Kommissioner er blevet afløst efter højst forskellige Principper, i et Tilfælde efter hvad den var værd for Yderne, i et andet Tilfælde, efter hvad den var værd for Nyderen; det betød jo en meget stor Forskel. — Med Hensyn til Bornholm skal peges paa, at Beskatningen af de „tillagte Jorder“ viste sig at hvile paa en fuldstændig Misforstaaelse. Man har gjort gældende, at det var nogle Jorder, som Beboerne i Tidernes Løb havde skaffet sig

ved at flytte Hegn, men det har vist sig, at de besad dem med Rette, saa det var højst ubilligt, at de skulde svare større Afgifter deraf. Saa er der noget derovre, som hedder „Tillægsafgiften“, der er fremkommet paa den Maade, at man ved Jordernes Bonitering havde boniteret de raa og ukultiverede Jorder, som om de var opdyrkede og kultiverede, hvorved Afgifterne absolut blev for høje. Med Hensyn til Jagtafløsningen fra de slesvigske Distrikter skal ogsaa anføres, at den blev ansat efter højst forskellige Principper, under alle Omstændigheder blev den ansat langt højere end efter de kongerigske Forhold.

Det er ogsaa blevet gjort gældende, at en Afløsning nu ingenlunde vil komme de oprindelig skadelidte til gode. Det kan ikke modsiges, men der skal dog gøres opmærksom paa, at der fra de bornholmske Arvefæstere 10 Gange i Løbet af 50 Aar er sket Henvendelse til Regering og Rigsdag om at faa en Lempelse eller Nedsættelse i Afgifterne, og fra Frederiksborg Amt er der ligeledes Gang efter Gang rettet lignende Henvendelser til Regering og Rigsdag, men det er jo desværre gaaet saaledes, at de forskellige Henvendelser enten ikke har frugtet noget eller kun ført til halve Forholdsregler.

Præcedens for nærværende Lovforslag har man i Lov af 9. December 1871 om Ombonitering og Nedsættelse i Afgiften af nogle bortarvefæstede Udmarksjorder paa Bornholm, i Lov af 25. Marts 1871 om Afløsning af flere Statskassen tilflydende kontraktmæssige Afgifter, endvidere i Lov af 29. Marts 1904 angaaende Jordebogsafgifterne af Bornholm m. m. og endelig i Lov af 5. Maj 1903 om Jordebogsafgiften i de tidligere slesvigske Distrikter.

Under Lovforslagets Behandling i Udvalget gjorde der sig forskellige Stemninger gældende. Nogle, og deriblandt jeg, fandt, at Lovforslaget viste den rette og bedste Vej til at komme af med Afgifterne, idet Tvangsafløsningen var lempelig, og idet gennem en vis Aarrække alle Afgifterne vilde være forsvundne og Statskassen i det Sted sidde inde med en smuk og behagelig Domænefond. Fra anden Side blev det gjort gældende, at den aarlige Udgift, som Lovforslaget vil medføre, vilde blive for stor for Statskassen, og at Tvangsafløsning ikke var heldig. Under de forskellige Overvejelser om Spørgsmaalet samledes Udvalget imidlertid om en Ordning. Man erkendte, at det var paa høje Tid, at de gamle Afgifter faldt bort, og man ene-